

ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ТЯХ, ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДЛАГАНИТЕ ОТ „ДИ ВИ ИНВЕСТ“ ЕАД УСЛУГИ

Настоящият документ представлява общо описание на финансовите инструменти по чл. 48 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници, и за даването на определения за целите на посочената директива („Делегиран регламент 2017/565“). Целта е да бъдат информирани всички клиенти (бъдещи и настоящи) на ИП „ДИ ВИ ИНВЕСТ“ ЕАД (Посредника) за рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти във връзка с предлаганите от Посредника услуги, така че да са в състояние да разберат естеството на финансовите инструменти и характерните за тях рискове, и в резултат на това да вземат информирани инвестиционни решения.

I. ВИДОВЕ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

А. Ценни книжа: прехвърлими права, регистрирани по сметки в централен депозитар на ценни книжа, а за държавните ценни книжа и за ценни книжа, емитирани от Българската народна банка – регистрирани по сметки в Българската народна банка или в поддепозитар на държавни ценни книжа, или в чуждестранни институции, извършващи такива дейности (безналични ценни книжа), или документи, материализиращи прехвърлими права (налични ценни книжа), които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:

- Акции в дружества и други ценни книжа, еквиваленти на акции в капиталови дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;
- Облигации и други форми на на секюритизиран дълг, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;
- Други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива прехвърлими ценни книжа, или които водят до паричен сетълмент, определен въз основа на прехвърлими ценни книжа, валути, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели.

В. Инструменти, различни от ценни книжа:

- Инструменти на паричен пазар – инструменти, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като краткосрочни държавни ценни книжа (съкровищни бонове), депозитни сертификати и търговски ценни книжа, с изключение на платежните инструменти;
- Дялове на предприятия за колективно инвестиране;
- опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други деривативни договори, свързани с ценни книжа, с валути (с изключение на определените съгласно чл. 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената

директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565) (ОВ, L 87/1 от 31 март 2017 г.), с лихвени проценти или с доходност, с квоти за емисии или с други деривативни инструменти, финансови индекси или финансови показатели, за които може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка или паричен сетълмент;

- опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, за които трябва да се извърши паричен сетълмент или за които може да се извърши паричен сетълмент по искане на една от страните извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора;

- опции, фючърси, суапи и всеки друг деривативен договор, свързан със стоки, по който може да се извърши сетълмент с физическа доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ) или организирана система за търговия (ОСТ), с изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на ОСТ, за които трябва да се извърши сетълмент с физическа доставка, определени съгласно чл. 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

- опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, по които може да се извърши сетълмент с физическа доставка, извън посочените по т. 6, които не са за търговски цели и имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти съгласно чл. 7, параграфи 1, 2 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

- деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;

- договори за разлики;

- опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения, както и всякакви други деривативни договори, свързани с изменения в климата, ставки за навло или инфлационни проценти или други официални икономически статистически показатели, за които трябва да се извърши паричен сетълмент или за които може да се извърши паричен сетълмент по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели, извън посочените по този член, които имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това, дали се търгуват на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, определени съгласно чл. 7, параграф 3 и чл. 8 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565;

- квоти за емисии, състоящи се от всякакви единици, признати за съответстващи на изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО (схема за търговия с емисии) (Директива 2003/87/ЕО).

Ди Ви Инвест ЕАД приема и изпълнява нареждания главно, но не само, за следните финансови инструменти:

- Акции

- Облигации

- Права

- Варанти

- Борсово търгувани фондове – ETF

- Дялове на предприятия за колективно инвестиране

- Извънборсови деривативни инструменти върху валута (форуърди).

II. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И РИСКОВЕТЕ СВЪРЗАНИ С ТЯХ

Търговията с финансови инструменти крие съществени рискове и не е подходяща за всеки инвеститор. Цената или стойността на инвестицията зависят от колебания на финансовите пазари, които не могат да бъдат контролирани. Тези инвестиционни рискове варират и в зависимост от вида на извършваната инвестиция.

A. Основни видове риск, които биха могли да окажат влияние върху стойността на инвестициите, са:

1. Пазарен риск - вероятността да се понесат загуби или да не се реализира печалба под въздействието на неблагоприятни промени в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутните курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

1.1. Лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в определен финансов инструмент поради неблагоприятни изменения в равнището на лихвените проценти;

1.2. Валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията, деноминирана във валута, различна от лев и евро, поради неблагоприятни изменения във валутните курсове;

1.3. Ценови риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в резултат на неблагоприятни промени в нивата на пазарните цени;

1.4. Ликвиден риск – рискът от реализиране на загуби или пропуснати ползи поради невъзможност инвестицията да бъде превърната бързо в ликвидни средства на стойност, близка до справедливата ѝ.

2. Кредитен риск - рискът от реализиране на загуби или пропуснати ползи в резултат на неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и от неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Разграничават се следните основни видове кредитен риск:

2.1. Кредитен риск от контрагента - вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения;

2.2. Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитното събитие може да бъде обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, значителна промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др.;

2.3. Сетълмент риск – вероятност от забава или неизпълнение на задължение по прехвърляне на парични средства или финансови инструменти по повод сключена сделка, при проявлението на което инвеститорът може да реализира загуба, пропусне ползи или изпадне в невъзможност да изпълни други свои последващи ангажименти.

3. Операционен риск – вероятността да се понесат загуби в резултат на грешки или несъвършенства в системата на организация или използваните от инвестиционния посредник и насрещните му страни технологии, човешки грешки или неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, които могат да засегнат всички притежавани инвестиции и/или сключвани сделки;

4. Регулаторен риск - вероятността да се понесат загуби или пропуснат печалби в резултат на неочаквани промени в законовите и подзаконовите нормативни актове,

регулиращи търговията с финансови инструменти, както и загуби в резултат на нарушения или неспазване на същите;

5. Репутационен риск - възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и др., касаещи емитента на съответния финансов инструмент, верни или неверни, които да могат да се отразят негативно на потенциалните приходи на компанията-емитент и съответно да доведат до намаляване стойността на инвестицията в този инструмент;

6. Макроикономически риск - това е рискът, свързан с общото състояние на макроикономическата среда, политическите процеси, регионалното развитие и др.

7. Риск за устойчивостта - събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да има съществено отрицателно въздействие върху стойността и/или възвръщаемостта на инвестицията. Разграничават се следните категории рискове за устойчивостта:

7.1. Екологичен риск – риск, свързан с вероятността възвращаемостта на инвестициите да бъде негативно повлияна от фактори на околната среда, включително фактори, произтичащи от изменението на климата и фактори, произтичащи от друго влошаване на околната среда. Екологични фактори са: замърсяване на въздуха; шумово замърсяване; замърсяване на водата; наситеност на въглеродни емисии и др.

7.2. Социален риск – риск от негативно влияние на определени социални фактори върху стойността на инвестициите. Социални фактори са: здравословни и безопасни условия на труд; права на човека; забрана за полагане на детски труд; свобода на общуване; дискриминация на служителите; защита на личните данни и др.

7.3. Управленски риск – риск, свързан с вероятността възвращаемостта на инвестицията да бъде негативно повлияна от управленски фактори. Управленски фактори са: политически спонсорства; подкупи и корупция; измами; независимост на одитен комитет и др.

8. Базисен риск – свързва се с вероятността за разширяване на спреда между пазарната и договорената съгласно деривативния договор фючърсна (форуърдна) цена на базовия инструмент, която възниква в случаите, когато характеристиките на хеджиращия инструмент се различават от тези на позицията, която се хеджира.

9. Риск на лостовия ефект (ливъридж риск) е рискът от загуба на сума, надхвърляща инвестицията в съответния деривативен инструмент. Рискът съществува в резултат на възможността за ливъридж или за финансиране на определен процент от инвестицията със заемни средства, която този вид финансови инструменти предоставят.

10. Специфични рискове – тези рискове се свързват със спецификите на конкретния финансов инструмент или особеностите на бизнес дейностите или отрасъла на съответния емитент.

Някои от описаните по-горе рискове биха могли да окажат влияние върху всички видове финансови инструменти. Такива са: операционния риск, регулаторния риск, репутационния риск и макроикономическия риск.

В. Финансови инструменти

1. Акции

Акцията е ценна книга, която удостоверява, че с посочената в нея номинална стойност притежателят ѝ участва в капитала на дружеството. Капиталът на акционерно дружество е разделен на определен брой акции с точно определена номинална стойност. Придобивайки акции, всеки инвеститор придобива част от капитала в съответното

дружество, което му дава следните основни права: *право на глас в общото събрание на акционерите; право на дивидент; право на ликвидационен дял; право да получава информация от публичното дружество право да обжалва решенията на общото събрание, право на записване на нови акции при увеличение на капитала на дружеството и др.*

Променливост на цената и пазарни ограничения Голяма променливост на цената. Ограниченията за цената при търговия на регулиран пазар се определя от съответния пазар и място за търговия.

Рисковете при инвестиране в акции включват, но не се изчерпват само със споменатите по-долу:

➤ **пазарен риск** – при акциите този риск се свързва основно с вероятност от намаляване стойността на инвестицията вследствие на неблагоприятни промени в цените на акциите (**ценови риск**), валутните курсове (**валутен риск**) и влошаване на пазарната ликвидност (**ликвиден риск**);

➤ **специфични рискове** – инвеститорият в акции става член в акционерното дружество /компанията/ и може да се разглежда като собственик на реципрочна част от капитала му. По този начин той участва в развитието на акционерното дружество, както и в потенциалните печалби или загуби, което прави трудно прогнозирането на конкретна доходност от инвестирането в такъв инструмент.. Специфични рискове при инвестиране в акции са: отрасловият риск, бизнес рискът, рискът от лоши управленски решения, риск от промяна на дивидентната политика на компанията и др. При несъстоятелност на компанията, акционерите могат да изгубят цялата стойност на инвестицията си.

➤ **риск за устойчивостта** – стойността на инвестициите в акции може да се повлияе от екологични, управленски и социални фактори. Проявлението на някои от тези рискови фактори може да доведе до законови санкции за компанията-емитент, да окаже негативно въздействие върху бизнеса на компанията, да доведе до спад в търсенето на емитираните от нея акции и др.

2. Облигации

Облигациите са дългови ценни книжа, чиято номинална стойност представлява дял от общата част емитиран дълг. Емитенти на облигации могат да бъдат държави, наддържавни институции, общини, други субекти на държавната и местната власт, както и най-различни частни дружества. Със закупуването им, инвеститорите стават заемодатели на емитента. Облигациите носят на инвеститорите доходност под формата на лихвени плащания и капиталова печалба или загуба при продажба преди настъпване на падежа. Срочността на дълга, както и условията по изплащането му, се определят предварително. Ако не е договорено нещо различно, облигацията се изплаща или на датата на падежа, или на етапи чрез амортизиране на главницата. Лихвените плащания могат да бъдат фиксирани или променливи. Държана до падеж, облигацията с фиксирана лихва, носи на инвеститора ясна годишна доходност за целия срок. Основните права на облигационерите са: право на получаване на лихва; право на вземане върху главницата, която представлява стойност на притежаваните облигации; предимство при удовлетворяване на кредиторите в случай на ликвидация и др.

Променливост на цената и пазарни ограничения. Променливостта на цената е ниска, като нараства с увеличаване на матуритета (срока до падежа) на ценната книга. Няма пазарни ограничения в движението на цената. Търговията може да се осъществява на регулиран пазар и извън регулиран пазар

Рисковете, съпътстващи инвестициите в облигации включват, но не се изчерпват само със споменатите по-долу:

➤ **пазарен риск** – при облигациите този риск се свързва основно с вероятност от намаляване стойността на ценната книга вследствие на неблагоприятни промени в лихвените равнища (лихвен риск), валутните курсове (валутен риск) и влошаване на пазарната ликвидност (ликвиден риск);

➤ **кредитен риск** – кредитните рискове, съпътстващи инвестициите в облигации са инвестиционен кредитен риск, кредитен риск от контрагента и сетълмент риск. Облигациите с по-висок присъден кредитен рейтинг от международно-призната агенция се характеризират с по-нисък инвестиционен кредитен риск. Борсово-търгуваните дългови ценни книжа носят по-нисък кредитен риск от контрагента и сетълмент риск.

➤ **специфични рискове** – специфични рискове при инвестиране в облигации са: риск от неплатежоспособност, отраслов риск, бизнес риск, риск от предсрочно изплащане на облигацията, риск от неблагоприятно изменение на плаващия лихвен доход по емисията и др.

➤ **риск за устойчивостта** – стойността на инвестициите в облигации може да се повлияе от екологични, управленски и социални фактори. Проявлението на някои от тези рискови фактори може да доведе до законови санкции за компанията-емитент, да окаже негативно въздействие върху бизнеса на компанията, да доведе до спад в търсенето на емитираните от нея дългови ценни книжа и др.

3. Права

Права върху акции са ценни книжа, които дават право на притежателя им да запише акции на публично дружество, при наличие на решение за увеличаване на капитала на това дружество. Правата винаги се издават на базата на вече емитирани акции и се търгуват на регулиран пазар или извън него. Доходността от правата зависи от очакваната доходност на класа акции, за които се отнасят. Естеството на тези инструменти предполага, че основните рискове пред инвеститорите в права са рисковете характерни за инвестирането в акции (описани по-горе). Освен тези рискове, трябва да се има предвид и допълнителният риск от загуба на инвестиционна стойност вследствие на краткосрочния живот на финансовия инструмент. В случай че упражняването на правата се окаже нецелесъобразно поради тенденция на спад в текущата цена на акциите под цената на записване, инвеститорът рискува пълна загуба на инвестиционната стойност.

4. Варанти

Варантът е деривативна ценна книга, която изразява правото за записване на определен брой ценни книжа по предварително определена или определяема емисионна стойност до изтичането на определен срок.

Варантите, според условията на издаването им, могат да се търгуват отделно от базовите ценни книжа или в комбинация с новата емисия ценни книжа. Варантите включват висока степен на ливъридж, така че слабо движение в цената на базовата ценна книга води до непропорционално голямо движение – благоприятно или неблагоприятно – в цената на варанта. Следователно цените на варантите са силно волатилни. Правото на записване на определен брой новоемитирани ценни книжа, предоставено от варанта, е неизменно ограничено по време, в резултат на което, ако инвеститорът не упражни правото си в предварително определения срок, инвестицията губи своята стойност.

Варантът е изложен потенциално на всички основни видове риск, посочени по-горе. При покупката на варанти инвеститорът може да загуби всички инвестирани средства, плюс комисионна или други трансакционни такси.

5. Дялове и акции на борсово търгувани фондове – ETFs

По смисъла на българското законодателство „борсово търгуван фонд“ е колективна инвестиционна схема, която има най-малко един клас дялове или акции, приети за търговия и търгувани на регулиран пазар, или на многостранна система за търговия през цялата търговска сесия на съответния пазар, и за които е сключен договор с поне един маркет-мейкър за акциите или дяловете, който осигурява поддържане на борсова цена на акциите или дяловете, която не се различава значително от нетната стойност на активите, съответно от индикативната нетна стойност на активите.

В практиката този вид ликвидни ценни книжа следват представянето на определен индекс, суровина, облигации или кошница от активи. Те позволяват на инвеститорите в тях да придобият бързо и с по-ниски разходи експозиция към даден базов актив, закупуването на който, при равни други условия, би било трудно за тях. За разлика от дяловете на стандартните колективни инвестиционни схеми (КИС), борсово търгуваните фондове се търгуват като обикновени акции на съответните финансови пазари. Борсово търгуваните фондове обикновено имат по-голяма ликвидност в рамките на деня и по-ниски разходи спрямо дяловете на КИС.

Рисковете, съпътстващи инвестициите в борсово търгувани фондове (ETFs) включват, но не се ограничават само с:

➤ **пазарен риск** - при борсово търгуваните фондове този риск се свързва основно с вероятност от намаляване стойността на инвестицията вследствие на неблагоприятни промени в цените на базовите активи на фонда, като представянето му може да бъде повлияно от всички пазарни рискове, съпътстващи тези активи. Въпреки че някои борсово търгувани фондове се състоят от кошница от активи, т.е. диверсифициран портфейл, пазарният риск на този финансов инструмент не може да бъде избегнат.

➤ **кредитен риск** – в случай, че базовите инструменти на борсово търгуваните фондове са дългови финансови инструменти, инвестицията в тези инструменти е съпътствана от инвестиционен кредитен риск, свързан с характеристиките на тези базови инструменти.

➤ **специфични рискове** – определят се от вида на активите и спецификата на дейност на компаниите-емитенти, издатели на финансовите инструменти, с които е обвързан борсово търгуваните фондове. В случаите, когато фондът се състои от кошница от активи, нивото на специфичните рискове е по-ниско в резултат на ефекта на диверсификацията.

➤ **риск за устойчивостта** – определя се от вида на активите, като в случаите, когато борсово търгуваните фондове се състоят от кошница от активи, този риск се счита за по-нисък поради ефекта на диверсификацията;

➤ **риск на лостовия ефект (ливъридж риск)** - някои борсово търгувани фондове използват различни деривативни инструменти, за да умножат изменението на цената на фонда за единица изменение в цената на актива, който се следва. Подобен ливъридж (голямо съотношение заем/собствени средства) означава, че такива сделки може да доведат както до големи загуби, така и до големи печалби. Това означава, че сравнително малко движение може да доведе до пропорционално много по-голямо движение в стойността на инвестицията.

6. Дялове на колективни инвестиционни схеми (взаимни фондове)

Колективните инвестиционни схеми имат за цел да инвестират парични средства, набрани чрез публично предлагане в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи, като действат на принципа на разпределение на риска. Дяловете на

колективните инвестиционни схеми са безналични и подлежат на обратно изкупуване на база на нетната стойност на активите им.

Колективните инвестиционни схеми могат да бъдат под формата на инвестиционни дружества от отворен тип или на договорни фондове, или дялови тръстове (дяловите тръстове са чужди на българското законодателство). Инвестиционните дружества от отворен тип са акционерни дружества с променлив капитал и капиталът им е разпределен в акции, а договорните фондове са обособено имущество, разпределено в дялове.

Взаимните фондове от отворен тип имат задължението да издават акции/дялове и да изкупуват обратно издадените акции/дялове при определени условия, по стриктно изчислявани и редовно обявявани цени. Всеки инвеститор може по всяко време да запише акции/дялове в желан от него обем и да предяви своите акции/дялове за обратно изкупуване в желан от него обем.

Рисковете при инвестирането във взаимни фондове включват, но не се изчерпват само със споменатите по-долу:

➤ **пазарен риск** - цените на емитиране и обратно изкупуване на акциите/дяловете на взаимните фондове се определят от управляващото дружество на база нетна стойност на активите на фонда и се контролират от банка-депозитар. Въпреки принципа на диверсификация /разпределение на риска между различни активи/, инвестициите във взаимни фондове могат да бъдат повлияни от пазарните рискове, съпътстващи различните видове активи в портфейла им и този риск не може да избегнат. Пазарният риск на инвестициите във взаимни фондове също зависи от инвестиционната стратегия на всеки отделен фонд.

➤ **кредитен риск** – в случай, че фондът притежава дългови финансови инструменти в портфейла си, инвестициите в този взаимен фонд са съпътствани от инвестиционен кредитен риск. Фондът може да бъде изложен и на висок кредитен риск от контрагента и сетълмент риск, в случаите, когато притежава извънборсови финансови инструменти в портфейла си.

➤ **риск за устойчивостта** – определя се от вида на активите в портфейла на взаимния фонд, като този риск е намален посредством диверсификация;

➤ **специфични рискове** – специфичните рискове, като отраслов риск, фирмен риск, управленски риск и други, съпътстващи различните емитенти и финансови инструменти в портфейла на съответния взаимен фонд се контролират и свеждат до приемливи нива посредством диверсификация.

Инвестицията във взаимни фондове е свързана и с т.нар. риск на емитента, свързан с компетентността на управляващото дружество. Този риск е сведен до минимум посредством законови изисквания и ограничения към управляващото дружество за компетентността на кадрите, управляващи инвестициите на фонда, както и силно ограничените възможности за ползване на ливъридж.

Активите на КИС са отделени от активите на управляващото дружество и от активите на банката депозитар, и се управляват и разпределят само в полза на инвеститорите в дялове на КИС. В случай на несъстоятелност или друга еквивалентна процедура на управляващото дружество това не би следвало да се отрази на способността на КИС да извършва обратни изкупувания на дяловете. В случай че самата КИС не е в състояние да извършва обратни изкупувания и изплащане на дължимите суми, има риск да се загуби цялата инвестиция.

7. Извънборсови деривативни финансови инструменти

Деривативите са финансови инструменти, чиято стойност се променя в отговор на промените на конкретен базов актив, с който дериватива е обвързан. За базов актив могат да служат *валутен курс, лихвен процент, цена на финансов инструмент, цена на стоки, индекси* и др.

Финансов дериватив, търгуван извънборсово, е инструмент, който не се търгува на борсата, а се договаря частно между двама контрагенти. Инвеститорите в извънборсови деривативи трябва да имат предвид, че те носят по-големи рискове в сравнение с инвеститорите в борсово търгуваните такива, най-вече по отношение на сигурността – кредитния риск на контрагента и прозрачността.

Деривативните финансови инструменти се използват основно за: хеджиране – управление на валутния риск, произхождащ от неблагоприятни движения на международния валутен пазар или спекулация – генериране на печалба, като тези инструменти позволяват да се вложи по-малък собствен капитал, в сравнение със стойността на заетата позиция. Когато инвеститорите се възползват от по-висок ливъридж (заемни средства), трябва да приемат и риска от по-висока средна възможна загуба в т.ч. и вероятност от загуба на сума, надвишаваща първоначално инвестираната.

7.1. Валутен форуърд

Валутният форуърд е споразумение между две страни, с което се сключва договор за покупка/продажба на валута на бъдеща дата по валутен курс, фиксиран в момента на сключване на договора. Споразумението представлява юридически обвързващ договор, с неотменим ангажимент за изпълнение.

Рисковете при инвестирането във валутен форуърд включват, но не се ограничават до споменатите по-долу:

➤ **пазарен риск** – основните пазарни рискове при този вид инструменти са валутният, лихвеният и ликвидният. Променливите, от които зависи бъдещата стойност за инвеститора, са спот курса и форуърдния курс. При повишаването на спот курса, стойността на валутния форуърд за страната, задължена да продаде базовата валута на падеж, ще намалее и обратното. Лихвеният диференциал (разликата в базисните лихвени проценти) по валутите от валутната двойка оказва непряко влияние върху спот курса и пряко влияние върху договорения форуърден курс. Валутният форуърд не се търгува активно. Прекратяването на форуърдния договор на извънборсов пазар зависи от волята на насрещната страна. Различни фактори на финансовите пазари могат да окажат негативно влияние върху котировките на участниците на извънборсовия пазар (разширяване на спредовете).

➤ **кредитен риск** – извънборсовите деривативни инструменти са изложени на по-висок кредитен риск от контрагента и сетълмент риск, свързани с евентуално неизпълнение на задълженията по договора от насрещната страна;

7.2. Валутен суап

Суапът е споразумение, по силата на което двете страни се съгласяват да обменят един паричен поток срещу друг, на базата на предварително определена номинална сума в дадена валута, на предварително определени дати. Валутният суап от своя страна е дериватив, при който инвеститорът купува определено количество от същата валута на моментния спот курс, с ангажимент да продаде обратно същото количество от същата валута на бъдеща дата по предварително определен в момента форуърден валутен курс. Освен за защита от валутен риск, този инструмент е подходящ за управление на ликвидни нужди в различни валути.

Характерни рискове за този инструмент: суапът по своята същност представлява комбинация между две сделки: валутна спот обмяна и форуърдна спот обмяна (валутен форуърд). За това инвеститорите следва да имат предвид рисковете, които са характерни за валутния форуърд.

С. В случаите, когато съответният финансов инструмент е предмет на публично предлагане, във връзка с което е публикуван проспект при спазване на изискванията на приложимото българското законодателство и актовете на ЕС, Дружеството ще информира непрофесионалния клиент или потенциалния непрофесионален клиент къде този проспект е предоставен на обществеността своевременно, преди предоставянето на съответната инвестиционна услуга на лицето.

Допълнителни разяснения по настоящия документ могат да бъдат получени на място, в офиса на ИП „ДИ ВИ ИНВЕСТ“ ЕАД на адрес: гр. София 1113, ж.к. Изток, ул. „Тинтява“ 13Б, вх. А, ет. 2.